

UNIVERSITETET I OSLO

ØKONOMISK INSTITUTT

Øvelsesoppgave i: ECON1210 – Forbruker, bedrift og marked

Dato for utlevering: 25.09.2017

Dato for innlevering: 12.10.2017 innen kl. 15.00

Innleveringssted: Fronter

Øvrig informasjon:

- Denne øvelsesoppgaven er **obligatorisk**. Kandidater som har fått den obligatoriske øvelsesoppgaven godkjent i et tidligere semester skal **ikke** levere på nytt. Dette gjelder også i tilfeller der kandidaten ikke har bestått eksamen.
- Øvelsesoppgaven skal leveres innen fristen. Oppgaver levert etter fristen vil ikke bli rettet*
- Øvelsesoppgaven skal leveres på innleveringsstedet som er angitt over. Du skal **ikke** levere øvelsesoppgaven direkte til faglærer eller med e-post.
- Denne oppgaven vil ikke bli gitt en tellende karakter. En eventuell karakter er kun veiledende.
- **Det skal leveres individuelle besvarelser. Det er tillatt å samarbeide, men identiske besvarelser (direkte avskrift) vil ikke bli godkjent.**
- Informasjon om innleveringsoppgaver og kildebruk:
<https://www.sv.uio.no/studier/ressurser/skriver%C3%A5d/sv.html>
- Informasjon om konsekvenser ved fusk her:
<http://www.uio.no/studier/admin/eksamen/fusk/>
- Dersom besvarelsen din ikke blir godkjent, vil du få en mulighet til å levere en ny besvarelse. Det vil da være en kortere innleveringsfrist. (Merk: Å levere «blankt» gir ikke rett til nytt forsøk.) Dersom heller ikke dette forsøket lykkes, vil du ikke få anledning til å avlegge eksamen i dette emnet. Du vil da bli trukket fra eksamen, slik at det ikke vil bli et tellende forsøk.

*Dersom en student mener at han eller hun har en gyldig grunn for ikke å levere oppgaven innen fristen bør han/hun søke om utsettelse. Normalt vil utsettelse kun bli innvilget dersom det er en dokumentert grunn (for eksempel legeerklæring). Les mer om dette her: <https://www.uio.no/studier/admin/obligatoriske-aktiviteter/sv-fraver-fra-obligatorisk-aktivitet.html>

Oppgave 1 (vekt 20%)

Forklar kort (1/2-1 side) følgende begreper:

- a) Alternativkostnader
- b) Etterspørselskurve
- c) Konsumentoverskudd

Oppgave 2 (Vekt 60%)

Vi ser på et arbeidsmarked for snekkere i en by. Vi antar det er såkalt fullkommen konkurranse i dette markedet. La x være kvantum (årsverk) og p pris (timelønn) i markedet.

- a) Forklar hva som menes med likevekt i markedet og illustrer likevekten i en figur
- b) Regn ut timelønn og antall årsverk i likevekt når etterspørselen er gitt ved $x = -p + 1800$ og tilbudet er gitt ved $x = 3p - 200$.
- c) Forklar og vis på figur hva som skjer i markedet ved følgende endringer (i) det flytter flere snekkere til byen, (ii) snekkerlønna i nabobyene øker, (iii) kommunen får en stor bevilgning til å bygge eldreboliger og sykehjem i byen
- d) Forklar hva som menes med konsumentoverskudd, produsentoverskudd og samfunnsøkonomisk overskudd i markedet. Forsøk å regne ut disse tre størrelsene med etterspørsels- og tilbudsfunksjonen fra b).
- e) Vi ser nå på virkningene av en skatt på lønnsinntekt i dette markedet. For enkelhets skyld bruker vi en stykkskatt på t kroner per time, og tenker oss at den skal innbetales av snekkerne selv. Forklar ved hjelp av en figur hva virkningen av stykkskatten blir på omsatt mengde (x), timepris betalt av kundene og netto timepris til snekker. Regn også ut virkningene når etterspørsels- og tilbudsfunksjon er som i b) og stykkskatten er 100.
- f) Vis på figuren hvordan en stykkskatt innbetalt av selger deles mellom kjøper (kunde) og selger (snekker). Regn også ut hvordan stor del av skatten som betales av henholdsvis kjøper og selger, når etterspørsels- og tilbudsfunksjon er som i b).
- g) Forklar ved hjelp av en figur hva som skjer med samfunnsøkonomisk overskudd når selgerne må betale en stykkskatt.

Oppgave 3 (vekt 20%)

- a) Bruk det du har lært av økonomisk teori til å forklare hva som er tvilsomt ved følgende påstand: «Hvis vi utdanner flere samfunnsøkonomer vil det drive ned lønna, og dette vil lede til at flere ønsker å ansette samfunnsøkonomer. Denne økte etterspørselen kan lede til at lønna for samfunnsøkonomer alt i alt går opp.»
- b) Både kjøpere og selgere tjener av en vare tjener på at varen subsidieres. Hvordan vil du forklare at samfunnsøkonomisk overskudd likevel går ned ved en subsidie.

